

Dematek OutLook

Nr 2 2021

Dematek levererar kran till
Boliden för batteribytet
1000 meter under jord

Alfa Laval valde Dematek för
uppgradering av traverser

Tillgänglighet och kompetens
viktigt i samarbetet med tågtilverkaren Alstom

Girl power

Året har börjat bra för Dematek och vår försäljning tog ordentlig fart under mars och april månad. Efterfrågan är god och det känns som att svensk industri fortsätter investera, vilket är glädjande.

Årets andra utgåva av Dematek OutLook är som vanligt välfylld med intressanta artiklar kring trygga lyft. Som vanligt lyfter vi även fram en av våra duktiga medarbetare och i detta nummer presenterar vi vår nya servicetekniker i Stockholm, Henriette Jakobsson. En meriterad tjej som närmast kommer från Ortvikens pappersbruk, där hon tidigare arbetade med service av traverser, portar och hissar. Det är glädjande att vi får in allt fler kvinnor till detta annars mansdominerande yrke och vi är stolta att förutom Henriette idag ha ytterligare tre kvinnliga servicetekniker på företaget, Sandra Israelsson, Nyköping, Hannah Norberg, Sundsvall och Evelina Brandt, Härnösand.

Läs också om vårt besök i Kristinebergsgruvan där vi levererat en travers, som återfinns 1000 meter under jord. Här gjorde vår konstruktionsavdelning en smidig lösning som innebär att kranbanan kan demonteras och flyttas vid behov. Vi hälsar också på hos Alfa Laval som lät Dematek upgradera två av sina traverser med modern teknik från Demag. Det här blir en allt vanligare lösning och ett kostnadseffektivt alternativ till att köpa nytt. Det finns många äldre kranar där stålet fortfarande är felfritt men el och motorer är i behov av att bytas. Undrar du över hur det står till med era kranar? Anlita oss så gör vi en konditionsanalys!

Trevlig läsning!

Jonas Hörnfeldt
VD
Dematek AB

Dematek
OutLook

Ansvarig utgivare: Jonas Hörnfeldt
Produktion: Karlöf Content AB,
www.kundtidningar.nu
Adressändring: marknad@dematek.se
Framsida: Boliden Mineral testar
batteridrivna hjullastare.
Foto: Boliden Mineral.

Dematek OutLook är vår kundtidning och med den sprider vi kunskap och inspiration om Trygga Lyft. Vill du prenumerera på tidningen? Följ länken och fyll i din adress så finns du med när vi skickar nästa nummer.

Kristinebergsgruvan

Dematek ansvarar för service av vår lyftutrustning i såväl gruvor som i verkstäder ovan jord"

Dematek levererar kran till innovativt pilotprojekt där Boliden testar klimatsmart gruvmaskin 1000 meter under jord

Gruvproduktionen har som mål att bli fossilfri och som ett steg i den riktningen testar nu Boliden Mineral en batteridrivna hjullastare från Epiroc i Kristinebergsgruvan. Till projektet har Dematek levererat en Demag V-profilkran som används vid batteribyte på hjullastaren 1000 meter under jord.

Boliden Mineral ingår i Bolidenkonserten som idag bedriver gruvverksamhet på ett flertal platser, däribland i Kristinebergsgruvan i Skelleftefältet, Västerbotten. Här sker malm- och gråbergsbrytning och malmen innehåller zink, guld, silver, koppar och bly.

– Gruvindustrin har idag ett allt större fokus på att bli fossilfri och därmed mer klimatsmart samtidigt som arbetsmiljöfrågor också ligger högt upp på agendan. En av många saker vi tittar på är de fordon som används i gruvorna. I Kristinebergsgruvan har vi idag cirka 12 hjullastare, som används för att köra bort sten till en lastficka när man skjutit en salva. Från lastfickan transporteras sen stenen på

lastbilar som körs till krossen. Normalt använder vi dieseldrivna hjullastare, men vi fick förra året en förfrågan från Epiroc om att testa deras nyutvecklade, batteridrivna 14-tons hjullastare i ett pilotprojekt under ett år. Något vi givetvis tackade ja till, säger Gunnar Norman, projektledare Boliden Mineral.

Batteriet väger 5,5 ton

Batteriet kan laddas från 0 till 100 procent på ungefär två timmar men för att maximera produktionstiden så har man utvecklat ett utbytbar batterisystem som innebär att ett batteribyte tar 5 till 10 minuter att utföra. För att klara detta behöver man dock en lyftutrustning vid laddstationen då batteriet väger 5,5 ton.

Laddstationen 1000 meter under jord.

Hjullastarens batteri väger 5,5 ton

Vi valde att offerera Demag V-profilkran, då den är lättare än traditionella traverser samt att den är mer vridstyv

➡ – Vi har samarbetet med Dematek under många år och de ansvarar för service av vår lyftutrustning i såväl gruvor som i verkstäder ovan jord. Därför var det naturligt att jag kontaktade dem för att få förslag på en lämplig lyftlösning, säger Gunnar Norman.

V-profilkran

Hösten 2019 påbörjades projektet och till att börja med gällde det att se hur mycket plats en travers och en kranbana skulle ta, då bergrummet på 1000 meters djup skulle anpassas till utrustningen och man måste spränga för att få plats med laddstationen.

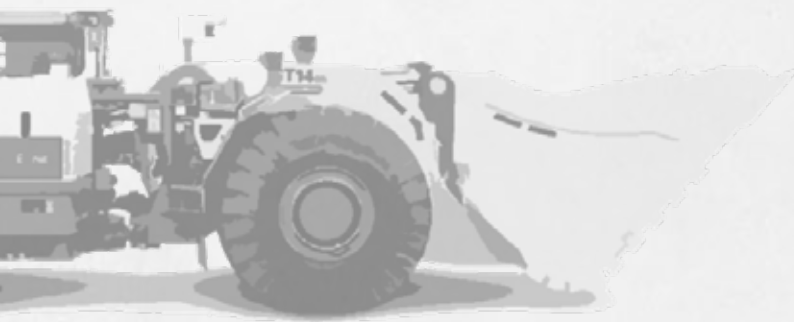
– Jag träffade de ansvariga på Boliden och vi gick tillsammans igenom förutsättningarna, måtten på hjullastaren, vilken lyfthöjd som krävdes etc. De fick offert på olika alternativ och i november 2019 fick vi beställningen, säger Urban Modig, säljare Dematek och fortsätter:

– Vi valde att offerera Demag V-profilkran, då den är lättare än traditionella traverser samt mer vridstyv. Det är trångt om plats i gruvan och man ville ha så lite vibrationer, svaj och gung som möjligt.

Urban Modig, säljare Dematek.

V-profilkranen har en lyftkapacitet på 8 ton då man ville ha möjlighet att kunna lyfta tyngre batterier i framtiden. I beställningen ingick även en kranbana på 11 meter som ritades av Demateks konstruktör Christopher Landin. Svetsförband på kranbanan ersattes med bultförband för att ha möjlighet att senare demontera och flytta kranbanan till annan plats.

Speciell miljö

Kranbanan monterades på stålpelare av en av Demateks samarbetspartners och monteringen av kranen utfördes sedan av Demateks servicetekniker.

Elias Rekonius, utbildare och servicetekniker på Dematek.

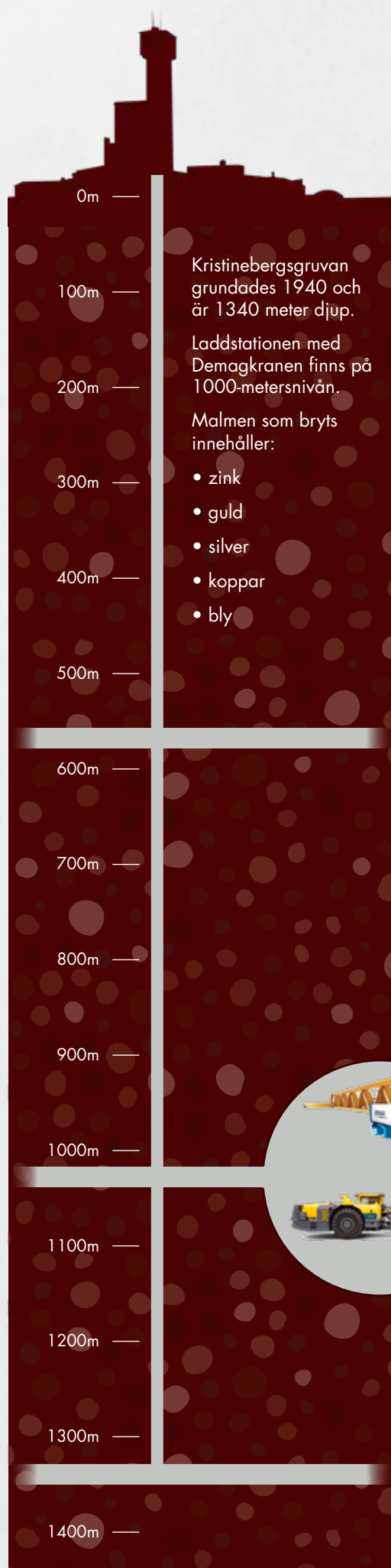
– Nedtransporten av kranen sköttes av Boliden, sen tog vi hjälp av dem att med deras traktor lyfta upp kranen på kranbanan. Det var trångt om utrymme men det fungerade. Sen gick det smidigt för oss att färdigställa allt mekaniskt och elektriskt jobb på en dag. Men det är ju en lite speciell

miljö att arbeta i. Bland annat var det så fuktigt att vi inte kunde sätta upp de dekalerna som krävs på kranen förrän Boliden hade ordnat med en fläkt som tog bort fukten, säger Elias Rekonius, servicetekniker Dematek och fortsätter:

– En bra lösning på kranen är att man kan läsa av felkoder på radiosändaren. Det innebär att om det blir ett fel så kan kunden ringa oss och vi kan då snabbt få en uppfattning om vad felet är och på distans avgöra om det är något enkelt som kunden kan lösa direkt. Annars bokar vi in ett besök och kan då vara förberedda och ha med oss eventuella reservdelar. Det tar ju lite tid bara att ta sig till gruvan och att sen komma ner till 1000-metersnivån tar det cirka 30 minuter med godkänd gruvbil. Och då måste man först meddela ansvariga personer, få godkännande och sen hämta ut räddningsmask, gasmätare, radio och tag. Av förståeliga skäl är säkerhetskraven rigorösa.

Tyst och inga avgaser

– Vi är mycket nöjda med lyftlösningen i batteristationen, den monterades i september förra året och har fungerat bra. Vi är också mycket positiva till den batteridrivna hjullastaren. Den avger inga avgaser och den är mycket tyst, så den är bra för såväl miljön som arbetsmiljön. I en dieseldriven hjullastare blir det väldigt mycket buller inne i förarhytten. Faller det här testet väl ut så kan det här mycket väl vara något för framtiden, säger Gunnar Norman.

Värt att veta om driftjournaler

För att kunna utföra trygga lyft och hålla kranen i bra skick över tid skall man föra driftjournal. Vad är då en driftjournal och vad ska man journalföra? För att reda ut begreppen tog vi hjälp av **Claes-Göran Olsson**, säljare på Dematek och fd servicetekniker samt montageledare i Göteborg.

Vad är en driftjournal?

– En driftjournal skall finnas för varje lyftanordning och i den ska man fylla i när daglig tillsyn och förebyggande underhåll utförts samt varje gång lyftutrustningen använts och hur mycket som lyfts. Man noterar också om det är några avvikelser och något som behöver åtgärdas.

Är det krav på att man ska föra driftjournal?

– Ja, att föra driftjournal är ett krav från Arbetsmiljöverket, enligt AFS 2006:6, §30 och §33.

Vem är ansvarig och vem förväntas göra det?

– Det är ägaren av lyftanordningen som är skyldig att föra driftjournal och den som ska se till att operatörer/brukare och servicetekniker fyller i den varje gång utrustningen används.

Varför är det viktigt med en driftjournal?

– Man missar inte fel som behöver åtgärdas, kan hålla kranen i bra funktionellt skick över tid och lyfta på ett säkert sätt. Även små fel kan ge upphov till kostsamma produktionsstopp. Man har också kontroll över hur många driftstimmor som utrustningen använts. Med hjälp av en tabell som finns i Demateks driftjournal kan man föra in rätt driftfaktor, beroende på hur mycket som lyft och under hur lång tid. På så sätt kan man få besked om när lyftutrustningen har uppnått sin teoretiska livslängd och måste få en större genomgång, en så kallad konditionsanalys.

Demateks driftjournal för lyftanordningar har art.nr 52636254. Kontakta Dematek om du behöver ett exemplar!

Objekttyp: _____

Fabrikat: _____

Typnummer: _____

Tillverkningsnr: _____

Lyftkapacitet: _____

Tillverkningsår _____

Din lokala kontakt _____

Tel. _____

Fyll i lyftanordningens data.

Alfa Laval valde Dematek för uppgradering av traverser

Inom svensk industri finns ett stort antal kranar av äldre modell som det blir allt svårare att hitta reservdelar till. En ekonomisk lösning är då att bygga om och uppgradera utrustningen med modern teknik från Dematek. Ett företag som valde detta alternativ är Alfa Laval.

Mutaz Al Sukhun är team leader, Operations Test Center på Alfa Laval i Tumba.

– Vi har cirka 35 traverser av olika åldrar och fabrikat. För att få en servicepartner som kunde underhålla hela vår kranpark skrev vi serviceavtal med Dematek för några år sen.

Det har fungerat bra och vi är nöjda med samarbetet säger Mutaz Al Sukhun.

I samband med ett servicetillfälle upptäckte Demateks servicetekniker ett fel på ett par av de gamla Asea-traverserna och det visade sig vara svårt att få tag på reservdelar.

Foto: Fredrik Eriksson

Demateks servicetekniker Dyako Amanj i glatt samtal med Mutaz Al Sukhun, Alfa Laval.

➔ – Vi föreslog därför att vi istället för att reparera skulle uppgradera kranarna med ny teknik. En förebyggande åtgärd som dessutom skulle bli mer kostnadseffektiv jämfört med att fortsätta laga, säger Ezzedine Ben Rezig, servicetekniker Dematek.

Till att börja med gällde det uppgradering av två stycken 2-tons traverser från 70-talet.

– Vi bytte ut befintliga lintelfrar till kättingtelfrar, åkverk samt elutrustningen inklusive nytt apparatskåp och nya hängmanöverdon, allt av fabrikat

Demag. Den enda utmaningen med jobbet var att de gamla åkvagnarna var svåra att ta bort, annars gick uppgraderingen smidigt. Vi är stolta över vårt samarbete med Alfa Laval och att vi får förtroende att utföra service och ombyggnationer på deras kranbestånd, säger Ezzedine Ben Rezig.

– Uppgraderingen av de gamla traverserna gick fort och resultatet blev mycket bra. Vi tittar nu på att framöver låta Dematek uppgradera flera av våra äldre traverser, avslutar Mutaz Al Sukhun.

Alfa Laval har valt att uppgradera den äldre utrustningen med modern teknik från Dematek

De gamla Asea-traverserna är nu uppgraderade med lyftkomponenter av fabrikt Demag.

Alfa Laval i korthet

- Alfa Laval är en ledande, global leverantör av förstklassiga produkter inom värmeöverföring, separering och flödeshantering.
- Kunderna finns i tre divisioner: **Energy, Food & Water** och **Marine**.

39 större produktionsenheter

Mer än **110** servicecenter

Närvaro i **100** länder

Cirka **17 500** anställda

Mer än **3700** patent

Johan Samuelsson, Alstom och Toni Lindell, Dematek.

Tillgänglighet och kompetens

viktigt i samarbetet med tågtilverkaren Alstom

Alstom har serviceavtal med Dematek för all lyftutrustning samt portar vid deras anläggning i Västerås. Företaget uppskattar Demateks höga tillgänglighet, då akutärenden oftast löses samma dag, något som ger trygghet åt Alstom.

I början av förra året förvärvades Bombardier Transportation av den franska tågtilverkaren Alstom. Totalt har företaget cirka 75 000 anställda i 70 länder varav närmare 1 500 i Sverige. På de svenska järnvägarna är Bombardierna Regina-tåg och tunnelbanetågen i Stockholm de mest kända. Alstom har tillverkat SJs gråa dubbeldäckare,

Arlanda Express-tågen samt pendeltågen i Stockholm.

Fullserviceavtal

I Västerås ligger Alstoms strömriktarverkstad. Här arbetar cirka 180 anställda, däribland Johan Samuelsson, underhållsansvarig på strömriktarverkstaden.

– Vi utvecklar, bygger prototyper och producerar strömriktare för olika marknader. När vi produktionsanpassat produkten flyttas ibland serieproduktionen till en systerfabrik i ett annat land, säger Johan Samuelsson och fortsätter:

– Vi har en verkstadsyta på cirka 15 000 kvm och här har vi en hel del

lyftutrustning av olika typ, fabrikat och årsmodell. Allt ifrån traverser till svängkranar och lättlastsystem. För oss är det av största vikt att lyftutrustningen alltid fungerar och därför har vi ett fullserviceavtal med Dematek sedan flera år tillbaka.

Avhjälper fel samma dag

Serviceavtalet gäller all lyftutrustning, uppåt 300 enheter, samt dessutom ett 15-tal portar i fastigheten. En av Demateks servicetekniker är specialiserad på portar.

– En gång per kvartal är vi på plats och utför förebyggande underhåll på all utrustning. Däremellan sköter vi reparationer som dyker upp akut. Det händer säkert ett par gånger i månaden och det kan till exempel vara en port som har fastnat eller en travers som stannat av någon anledning. Oftast är felen enkla att avhjälpa men konsekvenserna om de inte kommer igång snabbt kan bli stora för företaget. Därför vill vi alltid vara snabbt på plats och i 90 procent av fallen så avhjälper vi felen samma dag, säger Toni Lindell, servicetekniker på Dematek.

Alstom har en stor variation av lyftutrustning, tillverkade från 60-talet fram till helt moderna kranar och av många olika fabrikat.

– Vi har en stor fördel då vi har underlag på alla gamla Asea-kranar samt dessutom ett stort kontaktnät när det gäller att få tag på reservdelar. En annan fördel är den breda kompetens inom lyft som våra servicetekniker besitter, säger Toni Lindell.

Trygghet med Dematek

– Vårt nära samarbete med Dematek ger oss en stor trygghet. Vi vet att de alltid bara är ett

Dematek ansvarar även för service av portar hos Alstom.

telefonsamtal bort, sen kommer de samma dag och åtgärdar felet. Det är väldigt mycket för oss med deras närhet, tillgänglighet och kompetens. Vi kan även använda dem som "bollplank" om vi behöver tips när det gäller olika lyftlösningar. Dematek anordnar också utbildning på travers, lyft, truck samt säkerhet som ett flertal av våra medarbetare gått på. Vi är mycket nöjda med att ha en samarbetspartner som tar ett helhetsansvar inom lyft, avslutar Johan Samuelsson.

"Vi vet att de alltid bara är ett telefonsamtal bort, sen kommer de samma dag och åtgärdar felet"

Repetitionsutbildning

– ett säkert sätt att hålla sig uppdaterad

Dematek har ett brett utbildningsprogram som omfattar kranar och lyftredskap, mobila arbetsplattformar, första hjälpen, truck, elsäkerhet, riskanalys, ansvarsutbildning, samt fallskydd. Dessutom genomför man repetitionsutbildningar, ett säkert sätt att hålla sig uppdaterad.

Repetitionsutbildning i fallskydd.

Per Dyrloid, instruktör och samordningsansvarig Dematek.

Fem personer inom Dematek arbetar med utbildning, en av dessa är Per Dyrloid, instruktör och samordningsansvarig.

– Att ha genomgått repetitionsutbildning på kran är ej lagstadgat men en rekommendation. Även om man har sin grundutbildning i botten så händer det väldigt mycket under tid. Det som kan ändras är allt ifrån lagar och regler till ny teknik och nya saker att tänka på. Tyvärr så ökar antalet arbetsplatsolyckor och en del kanske kunde ha undvikits om man gått en repetitionsutbildning, säger Per Dyrloid och fortsätter:

– Vi märker dock ett allt större intresse från svensk industri för repetitionsutbildningar och vi har många kurstillfällen varje år. Det blir en uppförskning av kunskapen och kursdeltagaren kan känna sig säkrare på att han gör rätt nästa gång han skall använda lyftutrustningen. Normalt tar en repetitionsutbildning fyra timmar och då varvar vi teori och praktik om möjligt. Vi kan även köra utbildningen via webben.

Repetitionsutbildningen bedrivs på Demateks kurscentra, på plats hos kund eller via webben. Lars Olsson är servicetekniker och instruktör på Dematek i Örnsköldsvik.

– Repetitionsutbildningen är viktig för att få tillbaka sina teoretiska kunskaper. En tumregel tycker jag är att man ska ha en repetitionsutbildning på kran vart femte år. Det finns saker som ändras och mycket gammalt är bra att repetera. Det kan gälla till exempel lastvinklar, sträckkrafter etc. Nu är det också allt mer fokus på risk, riskanalyser, säkerhetsföreskrifter och vilka lagar och regler som finns. Många får sig en tankeställare och kan under utbildningen också diskutera med oss och de andra kursdeltagarna. Det brukar bli ett givande utbyte, säger Lars Olsson.

Lars Olsson, servicetekniker och instruktör Dematek.

Kontakta Dematek om du är intresserad av repetitionsutbildning!

PROFILEN

Henriette Jakobsson

Servicetekniker Dematek

Bor: Södermalm i Stockholm

Fritidsintressen: "Jag är en aktiv person med många intressen, bland annat dykning och klättring"

Hej Henriette!

Du är ju rätt ny på företaget – berätta lite om din bakgrund

– Jag har arbetat som servicetekniker av lyftutrustningar på Dematek, Stockholmsdistriktet i två och en halv månad nu. Tidigare var jag servicetekniker på Ortvikens pappersbruk i Sundsvall i nästan sex år och arbetade där med service av traverser, portar och hissar. I boten är jag utbildad vindkraftstekniker på yrkeshögskola och har därefter, via jobbet, utbildat mig inom kran 1, fallskydd, heta arbeten, mobila arbetsplattformar och truck.

Vad fick dig att vilja börja på Dematek?

– Jag samarbetade tidigare med Demateks servicetekniker, när de utförde service vid pappersbruket och av dem fick jag höra om företaget och det var bara positiva omdömen. Jag kan nu konstatera att det också stämde bra med verkligheten, Dematek är en riktigt bra arbetsgivare där man får frihet under ansvar.

Hur ser en vanlig dag ut som servicetekniker?

– Det positiva är att det finns ingen vanlig dag, då det är stor variation av arbetsuppgifter. Jag har mycket kundkontakt och det är allt från förebyggande underhåll till akuta reparationer. Det gäller att vara flexibel kunna tänka om och planera, ibland själv och ibland tillsammans med mina kollegor.

Vilka utmaningar ser du i arbetet?

– Just nu är det att hitta mina rutiner och att planera jobben. Men det kommer jag lära mig ganska fort och är det några frågetecken så har jag väldigt bra kollegor att fråga.

"Det positiva är att det finns ingen vanlig dag, då det är stor variation av arbetsuppgifter"

Vad är roligast?

– Det är en mix av många saker. Dematek är ett välkänt företag med bra produkter, man har mycket kontakt med såväl trevliga kollegor som kunder och sist men inte minst så kan man utvecklas brett genom de olika tekniska utmaningar man ställs inför.

Är du säker på att din kran är säker?

När en kran uppnått sin konstruktiva livslängd, ifall en återkommande inspektion uppvisar tydliga försämringar av kranens tillstånd eller vid ökning i antalet rapporterade fel så ska man genomföra en konditionsanalys för att säkerställa att kranen är säker att använda.

JUST NU GRATIS RÅDGIVNING

Det är inte alltid enkelt att avgöra när det är dags för en konditionsanalys. Är du osäker så prata med oss. Vi erbjuder just nu **gratis** rådgivning kring **konditionsanalyser**.

Följ QR-länken och anmäl ditt intresse så tar vi kontakt med dig för att boka in en tid.

TRYGGA LYFT SEDAN 1919

Dematek är Sveriges ledande företag inom lyftanordningar och lyftredskap för svensk industri. Vi har erbjudit lösningar för Trygga Lyft sedan 1919.

Vi konstruerar, säljer, monterar och utför underhåll på traverser, svängkranar, teltrar, lyftbord och många andra produkter.

Vi är generalagenter för kvalitetsledande Demag Cranes & Components och är dessutom återförsäljare för flertalet andra varumärken. Vi har Sveriges tyngsta serviceorganisation inom lyftteknik och servar alla fabrikat. Varje år utför vi löpande underhåll på fler än 30 000 objekt, hos mer än 1 000 kunder, fördelade på 350 orter över hela landet.

Läs mer på dematek.se